

ΣΤΑΝΙΣΛΑΒ

B. ΟΣΑΤΣΙ

“ Το δικαίωμα εγγυήσεως σταθερότητας είναι προνόμιο του Συμβουλίου Ασφαλείας

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στην Αντιγόνη Σολομωνίδου Δρουσιώτου antigoni.drousiotou@phileleftheros.com

Μη χάσετε την ευκαιρία να λύσετε ειρηνικά το κυπριακό πρόβλημα

Θα ζήσετε τη λύση του Κυπριακού ως πρέσβης της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Κυπριακή Δημοκρατία; Ως πρέσβης της Ρωσικής Ομοσπονδίας στο νησί, επιδιώκω ιδιαίτερα να εξασφαλίσω ότι η Ρωσία, με σωστές και σταχαστικές προσεγγίσεις, θα συμβάλει στην επίτευξη ειρηνικής λύσης μεταξύ των κοινοτήτων. Τώρα φαίνεται ότι πολλά πράγματα είναι πια παρελθόν, οι Κύπριοι έχουν γίνει πιο ήρεμοι και λιγότερο συναισθηματικοί. Ίσως έτσι πρέπει να είναι και στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Ωστόσο, το κυριότερο είναι να μη χάσετε την ευκαιρία να λύσετε τη σύγκρουση προς το συμφέρον της ειρήνης στο νησί. Η ειρήνη απαιτείται τόσο από τους Ελληνοκύπριους όσο και από τους Τουρκοκύπριους και όχι από κάποιον άλλο.

“ Η θέση μας σχετικά με την αναγκαιότητα της κατάργησης του συστήματος των εγγυήσεων με τη σημερινή του μορφή συμπίπτει με τη θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας

Οι Κύπριοι κρατούν τη μοίρα τους στα χέρια τους

Υποστηρίζουμε έναν ολοκληρωμένο, δίκαιο και βιώσιμο διακανονισμό στο νησί προς όφελος όλων των κατοίκων του

Πώς εκτιμάτε τη Διάσκεψη για την Κύπρο στο Κραν Μοντάνα

και τις κρίσιμες συνομιλίες;

Ο σημερινός γύρος των κυπριακών διαπραγματεύσεων μεταξύ του κ. Αναστασιάδη και του κ. Μουσταφά Ακιντζί έφτασε σε ένα σημείο κατά το οποίο συζητήθηκαν διεξοδικά και τα τέσσερα εσωτερικά κεφάλαια της ατζέντας των διαπραγματεύσεων. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πιστεύουμε ότι τα μέρη αποφάσισαν να αντιμετωπίσουν το δυσκολότερο μέρος των διαπραγματεύσεων – τα ζητήματα ασφαλείας και εγγυήσεων. Στο Κραν Μοντάνα καταβάλλεται μια προσπάθεια γεφύρωσης πολύ διαφορετικών θέσεων των πλευρών σε αυτό το θέμα. Χαίρομαστε που βλέπουμε καλή θέληση για την επίλυση των εκκρεμών ζητημάτων και από τις δύο πλευρές.

Ποιος μπορεί να είναι ο ρόλος της Ρωσίας σε αυτή νέα διαδικασία του Κυπριακού;

Ο ρόλος της χώρας μας είναι πάντα ο ίδιος. Ως μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, επιθυμούμε να συμβάλουμε σε ένα ευνοϊκό κλίμα για τις διαπραγματεύσεις, σύμφωνα με το σχετικό ψήφισμα του ΟΗΕ.

Παύ θεωρείτε ότι θα έπρεπε να ήταν παρόντα στο Κραν Μοντάνα τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας;

Καθώς οι παράμετροι της ολοκληρωμένης λύσης του κυπριακού προβλήματος –όταν θα επιτευχθεί– θα εκκρίθουν από το Συμβούλιο Ασφαλείας, πιστεύουμε ότι η παρουσία των πέντε μόνιμων μελών στην παρούσα Διάσκεψη θα ήταν λογική. Η ιδέα δεν ήταν να παρεμβαίνουν στην διαδικασία, αλλά για να εξετάζονταν λεπτομερώς το τι συμφωνείται μεταξύ των μερών και να προνοούν ώστε οι συμφωνίες αυτές να επιτυγχάνονται χωρίς εξωτερική πίεση.

Παύ δεν το διεκδικήσατε μέσω του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της διπλωματικής οδού, γιατί σας ενοχλεί ότι είναι ως παρατηρητής στη Διάσκεψη μόνο η Ευρωπαϊκή Ένωση;

Δεδομένου ότι η διαδικασία είναι κυπριακής ιδιοκτησίας, εναποκρίνει στις κοινότητες να αποφασίσουν ποιος θα προσκαλέσουν στη Διάσκεψη. Μόνο ο Γενικός Γραμματέας προσκαλεί επίσημα τους συμμετέχοντες που έχουν επιλεγεί από τις κοινότητες. Επι-

ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΟ ΡΟΛΟ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΣΚΗΝΗ

Σε δύο περίπου βδομάδες προγραμματίζεται να αρχίσουν οι γεωτρήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ. Εάν κάνει η Τουρκία οποιαδήποτε πρόκληση, η Μόσχα θα στηρίξει τη Λευκωσία; Πιστεύουμε ότι οι νέες ανακαλύψεις των πρόσθετων αποθεμάτων υδρογονανθράκων στην περιοχή είναι ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος των μεσογειακών γεπτόνων και ότι η καθυστέρηση στην υλοποίηση του ενεργειακού έργου ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς την αποτελεσματικότητά του. Ελπίζουμε ότι όλοι οι περιφερειακοί εταίροι θα μοιραστούν αυτή την κατανόηση και θα επιλύσουν τις σχετικές διαφορές μόνο με οικονομικά λογικά και νόμιμα μέσα.

Πόση σημασία έχουν για τη Ρωσία τα κοιτάσματα της Κύπρου και οι συζητήσεις για αγωγούς μεταφοράς προς την Ευρώπη; Βλέπουμε πολλά πλεονεκτήματα και προοπτικές για την Κύπρο που συνδέονται με την οικοδόμηση της βιομηχανίας φυσικού αερίου. Η έναρξη της γεωτρήσιμης παραγωγής φυσικού αερίου στην Κυπριακή Δημοκρατία θα ενισχύσει την ενεργειακή ασφάλεια του νησιού, καθιστώντας το λιγότερο

εξαρτημένο από τις εισαγωγές ενεργειακών πηγών. Η μετατόπιση της οικονομίας στο πιο οικολογικό φυσικό αέριο θα συμβάλει επίσης στη βελτίωση του περιβάλλοντος. Ελπίζουμε ότι η συνεχιζόμενη ενεργειακή συνεργασία μεταξύ Κύπρου, Ισραήλ, Ελλάδας, Αιγύπτου και των Ευρωπαϊκών εταιριών θα βοηθήσει τους Κύπριους να επιτύχουν τις ενεργειακές φιλοδοξίες στο εγγύς μέλλον. Με την έναρξη της εκμετάλλευσης των δικών της υδρογονανθράκων, η Κύπρος θα αυξήσει πράγματι τον ρόλο της στη διεθνή σκηνή, αφού θα γίνει ένας από τους σημαντικότερους εξαγωγείς φυσικού αερίου στην περιοχή και εμβαθύνοντας τους οικονομικούς δεσμούς με τα γειτονικά κράτη. Οι προσπάθειες αυτές πρέπει να θεωρηθούν ως πρόσθετη στήριξη, αλλά όχι ως υποκατάσταση των προμηθειών τόσο των δυτικών όσο και των ανατολικών περιφερειών, προκειμένου να διευκολυνθεί η φυσική τους ανάπτυξη.

Ποια θα ήταν μια καλή λύση του Κυπριακού για τη Ρωσία; Για τη Ρωσία, η μόνη καλή λύση του κυπριακού προβλήματος θα είναι αυτή που θα γίνει αποδεκτή και από τις δύο κοινότητες σε ξεχωριστά δημόφηψισμα. Μόνο οι άνθρωποι του νησιού κρατούν τη μοίρα στα χέρια τους.

πλέον, η ιδέα της συμμετοχής των 5 μόνιμων μελών δεν είναι δική μας, προέρχεται από τη Λευκωσία. Το γεγονός ότι η ΕΕ καλείται ως παρατηρητής δεν μας ενοχλεί καθόλου. Η Κύπρος είναι μέλος της ΕΕ και η παρουσία της εκεί είναι πολύ λογική.

Η Ρωσία κάνει ανοιχτά με την Τουρκία, μπορεί να επηρεάσει την Άγκυρα στο Κυπριακό, για που ο Πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν έχει καλή σχέση με τον ομόλογό του Τάϊντ Ερντογάν; Έγιναν τέτοιες κινήσεις; Προσπαθούμε να αποκαταστήσουμε τις σχέσεις μας με την Τουρκία. Δεν σημαίνει ότι ο Πρόεδρός μας ή ο Πρόεδρος της Τουρκίας μπορούν να δώσουν αμοιβαία συμβουλευτικές οποιουδήποτε είδους. Η Τουρκία γνωρίζει πολύ καλά την αρχική μας θέση στο Κυπριακό.

Μετά το τελευταίο Εθνικό Συμβούλιο συναντηθήκατε με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, τι συζητήσατε και πόσο συχνά σας ενημερώνει ο Ειδικός Σύμβουλος του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, ο κ. Έσπεν Μπαρθ Άντε; Σε εκπρόσωπο της Ρωσίας βρισκόμαστε σε συνεχή διάλογο με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων. Συναντώ τον Πρόεδρο

Αναστασιάδη, τον κ. Μουσταφά Ακιντζί, τους επικεφαλής των ομάδων διαπραγματεύσεως κ. Αντρέα Μαυρογιάννη και κ. Οζνίλ Ναμί και τον Ειδικό Σύμβουλο του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ κ. Έσπεν Μπαρθ Άντε για να συζητήσουμε τις πρόσφατες εξελίξεις στη διαδικασία της διαπραγματεύσεως. Θέλουμε να είμαστε ενημερωμένοι και πάντα έτοιμοι να βοηθήσουμε αν μας ζητηθεί από τα δύο μέρη.

Η επιβολή έτοιμων συνταγών για διευθέτηση του Κυπριακού προβλήματος υπέρ των γεωπολιτικών συμφερόντων οποιουδήποτε είναι ικανή να βλάψει την ειρηνική διαδικασία στην Κύπρο, είχατε πει. Ποια είναι αυτά τα συμφέροντα και βλέπετε έτοιμες συνταγές στο τραπέζι στο Κραν Μοντάνα; Πρακτικά η Ρωσία πόσο και πώς μπορεί να βοηθήσει και να συνδράμει στην επίλυση του Κυπριακού;

Όπως δήλωσε η εκπρόσωπος του υπουργείου Εξωτερικών της Ρωσικής Ομοσπονδίας κ. Μαρία Ζαχάρωβα στην ενημέρωσή της στις 15 Ιουνίου, «η βασική θέση της Ρωσίας παραμένει αμετάβλητη. Υποστηρίζουμε έναν ολοκληρωμένο, δίκαιο και βιώσιμο διακανονισμό στο νησί προς όφελος όλων των κατοίκων του. Θα υποστηρίξουμε την απόφαση που θα πάρουν

οι ίδιοι οι Κύπριοι και θα αξιολογήσουμε την πρόοδο των συνομιλιών κρίνοντας το αποτέλεσμα τους». Όλα τα άλλα συμφέροντα εκτός από εκείνα του λαού της Κύπρου θεωρούνται ότι επιβάλλονται στην ατζέντα των διαπραγματεύσεων. Οι θέσεις των πλευρών που συμμετέχουν στο Κραν Μοντάνα θα κατατεθούν στο τραπέζι. Μπορείτε εύκολα να εντοπίσετε αυτά που δεν ανταποκρίνονται στη δικαίη και σωστή λύση.

Στηρίζετε τη θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας για την αναγκαιότητα κατάργησης του θεσμού των εγγυήσεων;

Η θέση μας σχετικά με την αναγκαιότητα της κατάργησης του συστήματος των εγγυήσεων με τη σημερινή του μορφή συμπίπτει με τη θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το δικαίωμα εγγυήσεως της ειρήνης και της σταθερότητας στον σύγχρονο κόσμο είναι το προνόμιο του Συμβουλίου Ασφαλείας. Λέγεται έντονα, όσο κι αν το διαψεύσετε, ότι η Ρωσία δεν θέλει λύση του Κυπριακού. Από πού θεωρείτε ότι προέρχονται αυτά τα σχόλια και γιατί; Κάποιοι μάλιστα θεωρούν ότι δεν είναι ξεκάθαρα ποια ακριβώς είναι η κατεύθυνση της Μόσχας στο Κυπριακό.

Οι κατηγορίες για τη Ρωσία ότι δεν επιθυμεί

λύση μπορούν να θεωρηθούν ως μια προσπάθεια να αποσπάσουν την προσοχή των ανθρώπων από την πολιτική των «φροτισίων» που επιδιώκουν ορισμένες δυτικές χώρες οι οποίες επιθυμούν να εντατικοποιήσουν τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων και να επιβάλουν μια πρόωγη λύση στο Κυπριακό με κάθε κόστος. Η θλιβερή μοίρα του «αρχαίου Ανάν» αποδεικνύει τη βλαβερότητα μιας τέτοιας εξωτερικής πίεσης. Όλα τα ζητήματα μας συντονίζονται με τους Κύπριους. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος κ. Χριστοδουλίδης το επιβεβαίωσαν επανειλημμένα. Εάν η Κυβέρνηση αρνείται επίσημα τέτοιες κατηγορίες για τη Ρωσία, είναι επίσης ενάντια στη λύση; Πρέπει να γίνει σαφές κατανόητο – όλη η διατριβή που χρησιμοποιήθηκε για να αποδείξει μια τέτοια παράλογη ιδέα είναι κακή και ψευδής. Πάρτε το ζήτημα του φυσικού αερίου – κάποιος ισχυρίζεται ότι φοβόμαστε ότι το μεσογειακό φυσικό αέριο θα μεταφερθεί στην Ευρώπη...

Λέγεται και αυτό.

Αυτό που ανακαλύφθηκε δεν θα μπορούσε ποτέ να δημιουργήσει ανταγωνισμό για τις προμήθειές μας. Αντίθετα, είμαστε υπέρ της διαφοροποίησης των διαδρομών στην ήπειρο. Το άλλο θέμα είναι η διατήρηση του ανταγωνισμού μεταξύ δύο μελών του ΝΑΤΟ – της Τουρκίας και της Ελλάδας. Δεν είναι αστειοί; Μήπως όλοι αυτοί οι ανταγωνισμοί επιβλήθηκαν από τη Ρωσία; Θα εξαφανιστούν την ημέρα μετά την επίλυση του Κυπριακού; Ευχόμαστε σε όλες τις χώρες της περιοχής να ζουν με ειρήνη και ευημερία – γιατί να μην το κάνουμε; Η λύση του κυπριακού προβλήματος αναμφισβήτητα θα διευκολύνει τις διαδικασίες ένταξης και αυτό θα είναι και προς όφελός μας. Δεν θέλω να πάω βαθιά σε όλες τις λεπτομέρειες και να δικαιολογήσω τους εαυτούς μας, θέλω απλά να σας υπενθυμίσω ότι το βέτο που χρησιμοποιήσε η Ρωσία το 2004 για το «αρχαίο Ανάν» έγινε με το αίτημα της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι ευσυνείδητοι στην Κύπρο το καταλαβαίνουν σαφώς. Μόνο κάποιος δημοσιογράφος μπορεί να γράψουν τέτοιες ανωνυμίες. Και αυτό σημαίνει ότι δεν υποστηρίζουν και τη στάση του κ. Αναστασιάδη.

Η Κύπρος είναι πυλώνας σταθερότητας στην περιοχή

Η Κύπρος κατέχει μια μοναδική θέση για την προώθηση της σταθερότητας και της δημοκρατίας στη Μεσόγειο, σε μια περίοδο ταχείας και βαθιάς αλλαγής.

Είναι κοινό μυστικό ότι η Κύπρος βρίσκεται στο σταυροδρόμι των ηπείρων και διαδραματίζει ιστορικά πολύ σημαντικό πολιτικό και οικονομικό ρόλο. Το νησί είναι πράγματι μια από τις αρχαίες γέφυρες ανάμεσα σε διάφορους πολιτισμούς και επομένως δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι έχει γεωστρατηγικό ενδιαφέρον για τις περιφερειακές δυνάμεις και ένα από τα κέντρα της σημερινής παγκόσμιας πολιτικής. Η θέση αυτή της Κύπρου ανοίγει πολλές ευκαιρίες δημιουργώντας ταυτόχρονα τεράστιες προκλήσεις σε όσους ζουν εδώ και γενικά στη Μεσόγειο.

Σήμερα η Κύπρος είναι ένα από τα αληθινά παραδείγματα σύγχρονων και προηγμένων δημοκρατιών. Επιπρόσθετα μου να πω ότι είναι ένας από τους πυλώνες σταθερότητας στην περιοχή. Είναι απαραίτητο να αναγνωρίσουμε τις τεράστιες προσπάθειες που σκαίει η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην εξωτερική της πολιτική για τη δημιουργία ειρηνικού και ασφαλούς κλίματος στη γειτονία της. Όπως γνωρίζουμε, η Λευκωσία, μαζί με την Αθήνα, προωθεί την ενεργητική τριγωνική διπλωματία, προκειμένου να συγκεντρώσει τα περιφερειακά κράτη. Η γεφύρωση των συνδέσεων μεταξύ της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής χρησιμεύει ως σημαντικός μεσολαβητής στο μακροχρόνιο ισορροπημένο-παλαιστινιακό πρόβλημα, κάνει σοβαρές προσπάθειες για τη δημιουργία κοινών ενεργειακών και οικονομικών περιφερειακών αγορών και δίνει ευκαιρίες ως λιμάνι για διεθνείς εταιρείες που έχουν επιχειρημα-

τικά συμφέροντα στις γύρω χώρες.

Η Κυπριακή Δημοκρατία ως περιφερειακός παράγοντας και μέλος της ΕΕ συμμετέχει ευρέως στη διαχείριση και αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων και απειλών. Περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα προβλημάτων από την τρομοκρατία και τον ριζοσπαστισμό μέχρι τα ανθρωπιστικά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Θα ήθελα να τονίσω τη στενή συνεργασία σε αυτό το πρόγραμμα μεταξύ της Ρωσίας και της Κύπρου. Αρκετές διμερείς διακυβερνητικές συμφωνίες για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος και της διακίνησης ναρκωτικών τέθηκαν πρόσφατα σε ισχύ, δημιουργώντας μια σταθερή νομική βάση για κοινή δράση.

Οι σχέσεις μεταξύ Ρωσίας και Κύπρου διατηρούν θετική δυναμική, παρόλο που συχνά εκτίθενται σε δύσκολες δοκιμασίες;

Η ιστορικά στενή συνεργασία μας δεν παραμένει μόνο θετική, αλλά αναπτύσσεται συνεχώς στην ανοδική τάση. Ο αποτελεσματικός και οικονομικός διάλογος των τελευταίων ετών αποτελεί σαφή απόδειξη γι' αυτό. Το πλαίσιο αμοιβαία επωφελούς και διαφοροποιημένης συνεργασίας δημιουργείται στο υψηλότερο πολιτικό επίπεδο. Αρκετά να αναφέρουμε τις πρόσφατες συναντήσεις του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη με τον Πρόεδρο της Ρωσικής Ομοσπονδίας Βλαντιμίρ Πούτιν, τον Πρωθυπουργό

Ντμίτρι Μεντβένερ και τον υπουργό Εξωτερικών Σεργκέι Λαβρόφ το 2015-2017. Ταυτόχρονα, συνεχίζουμε ουσιαστικές διμερείς συζητήσεις στο επίπεδο της ηγεσίας του υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και οικονομικών και νομικών υπηρεσιών.

Τι καθόρισε τη δυναμική ανάπτυξη των δύο χωρών; Οι κοινές πολιτιστικές και θρησκευτικές παραδό-

ΗΜΟΥΝ ΜΑΡΤΥΡΑΣ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ '74

Με την Κύπρο συνδέεται μια πολύ σημαντική περίοδος της διπλωματικής σας σταδιοδρομίας; Ναι, είχα την ευκαιρία να επισκεφτώ την Κύπρο τη δεκαετία του '70. Έφτασα στο νησί το 1972 για έξι μήνες ως απόφοιτος του Κρατικού Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων της Μόσχας για να γράψω τη διπλωματική εργασία μου. Στη συνέχεια, από το 1973 ως το 1979, εργάστηκα ως νέος διπλωμάτης στην Πρεσβεία της ΕΣΣΔ στη Λευκωσία.

Πώς ζήσατε τα τραγικά γεγονότα του '74, ποιος οι μνήμες σας σήμερα; Ήμουν μάρτυρας των γεγονότων του 1974: πράξικόπημα στο νησί και τουρκική εισβολή. Και τα δύο αυτά γεγονότα άφησαν μια ανεξίτηλη εντύπωση στη μνήμη μου. Και τα δύο ήταν βίαια, αιματηρά και σκληρά. Αυτό δεν μπορεί να ξεχαστεί. Θυμάμαι τις πρώτες προσπάθειες να ξεπεραστούν οι συνέπειές τους που δεν οδήγησαν πουθενά. Τώρα, μετά από τόσα χρόνια, παρακολουθούμε τις συνεχιζόμενες προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού.

Έχω την εντύπωση ότι αν εσφαλικά περάσω από τη δεκαετία του '70 στο σήμερα, θα θυμηθώ ιδιαίτερα τις θυσίες που έγιναν ως αποτέλεσμα των γεγονότων του 1974. Θέλω να μην επαναληφθούν σε οποιαδήποτε διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος.

